

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania K. K. (wcześniej K. K.)
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Łodzi
z udziałem zainteresowanej L. Spółki z o.o. w Ł.
o objęcie ubezpieczeniem społecznym i wysokość podstawy wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 13 lipca 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt III AUa 156/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 marca 2015 r., sygn. akt III AUa 156/14, Sąd Apelacyjny w Łodzi – po ponownym rozpoznaniu sprawy z odwołania K. K. (wcześniej K. K.) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w Łodzi z udziałem zainteresowanego L. Spółki z o.o. w Ł. o objęcie ubezpieczeniem społecznym i wysokość podstawy wymiaru składek – zmienił zaskarżony apelacją organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Sieradzu z dnia 7 marca 2011 r., sygn. akt IV U 1263/09, i oddalił odwołanie ubezpieczonej od decyzji organu rentowego z dnia 2 września 2009 r. stwierdzającej, że K. K. podlega od dnia 14 października 2008 r. ubezpieczeniom społecznym jako pracownik z tytułu zatrudnienia w firmie L. Spółce z o.o. w Ł. oraz ustalającej, że miesięczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

z tytułu zatrudnienia od dnia 16 lutego 2009 r. stanowi kwota 1.276 zł, tj. kwota obowiązującego w 2009 r. minimalnego wynagrodzenia za pracę pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego ubezpieczona zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na to, że:

„- w treści wyroku Sąd II Instancji wypowiedział się w sprawie, która dla pełnego wyjaśnienia wszelkich wątpliwych okoliczności, wymagała wiadomości specjalnych biegłego sądowego z zakresu ginekologii i położnictwa. Sąd przeprowadził analizę medyczną ciąży ubezpieczonej, chociaż nie wskazał jakimi danymi dysponował przyjmując, że ubezpieczona wiedziała przed dniem 17 marca 2009 r. o tym, że jest w ciąży.

- Sąd błędnie poczynił domniemanie faktyczne, wskazując, że aneks został zawarty później niż w dniu 16 lutego 2009 r. tj. w czasie kiedy ubezpieczona wiedziała, że jest w ciąży, powołując w treści uzasadnienia okoliczności takie, jak wykonanie badania cytologicznego w dniu 17 marca 2009 r. oraz badania Wassermana w dniu 23 marca 2009 r. Wskazane okoliczności jak i argumenty podniesione w treści uzasadnienia przez Sąd stanowią tylko i wyłącznie przypuszczenia i domysły, z faktów przytoczonych przez Sąd nie wynika w sposób logiczny teza przyjęta w Sąd, w dalszym ciągu możliwe są hipotezy konkurencyjne.

- przeprowadzając analizę powodów, warunków i okoliczności badania Wassermana, Sąd zacytował artykuł umieszczony na stronie internetowej: poradnikzdrowie.pl pt. Odczyn Wassermana, chociaż artykuł ten nie stanowi artykułu naukowego, zaś założyciele serwisu nie odpowiadają za merytoryczną treść dostępnych na stronie materiałów. Na podstawie treści tego artykułu Sąd przyjął, że badanie to zostało celowo przeprowadzone, a ubezpieczona musiała mieć uzasadnione podejrzenie, że jest w ciąży. Sąd jednak pominął fakt, że badanie to zostało wykonane 23 marca 2009 r., to jest ponad miesiąc po

podpisaniu aneksu i kilka dni po zgłoszeniu tego aneksu przez płatnika składek organowi rentowemu,

- w toku postępowania pozwany nie udowodnił podnoszonych twierdzeń, a mianowicie, że aneks do umowy o pracę z dnia 16 lutego 2009 r. był faktycznie podpisany rzekomo później - tj. 20 marca 2009 r. w dniu zgłoszenia aneksu przez płatnika składek oraz, że ubezpieczona wykonując badanie cytologiczne i badanie WR musiała wiedzieć o ciąży, chociaż ubezpieczona wskazywała, że tego nie wiedziała, Sąd natomiast przyjął te twierdzenia, choć nie wskazał jaki materiał dowodowy tą tezę potwierdza,

- Sąd nie wskazuje jaki materiał dowodowy potwierdza twierdzenie Sądu, że skoro płatnik składek zgłosił aneks podpisany w dniu 16 lutego 2009 r. dopiero w dniu 20 marca 2009 r., to ta okoliczność świadczy o tym, że aneks został podpisany później niż w dniu 16 lutego 2009 r.

- pomija się okoliczności, że przy ocenie kiedy ubezpieczona zaszła w ciążę, kiedy mogła się dowiedzieć, że jest w ciąży należałoby rozważyć kartotekę zdrowia, a przede wszystkim długość cyklu ubezpieczonej, jeśli przyjmując, że ubezpieczona miała 28 - dniowy cykl miesięczkowy, to w ciążę mogła zajść 22 lutego 2009 r., jeśli cykl był odpowiednio dłuższy, to ubezpieczona mogła zajść w ciążę po 22 lutego 2009 r. w każdym jednak wariancie, bezspornym jest, że ubezpieczona zaszła w ciążę, po podpisaniu aneksu do umowy o pracę, który miał miejsce 16 lutego 2009 r.

- Sąd podnosi, że ubezpieczona zawarła aneks do umowy w dniu, kiedy wiedziała, że jest w ciąży. Sąd jednak nie wykazał, kiedy mogło to nastąpić, kiedy zdaniem Sądu ubezpieczona faktycznie zawarła aneks podwyższający wynagrodzenie, ta zaś okoliczność winna być udowodniona przez organ rentowy,

- Sąd nie dokonał żadnych ustaleń czy wynagrodzenie podwyższone aneksem do umowy o pracę było w pełni usprawiedliwione, czy też faktycznie zawyżone. Czy wynagrodzenie było właściwe i godzinę i uwzględniało charakter pracy, wykształcenie i wcześniejsze doświadczenie ubezpieczonej. Z dołączonego do skargi kasacyjnej wydruku dostępnego na stronie internetowej www.wynagrodzenie.pl wynagrodzenie przedstawiciela handlowego w branży medycznej - farmaceutycznej oscyluje między kwotą 4.335 zł a 7.200 zł brutto,

- Sąd w całości przyjmuje te same twierdzenia, co w poprzedzającym wyroku z dnia 24 października 2012 r. w sprawie o sygnaturze akt III AUa 1356/12 i choć wyrok ten w całości został przez Sąd Najwyższy uchylony z uwagi na pewne nieprawidłowości, uwagi Sądu Najwyższego nie zostały przez Sąd II Instancji uwzględnione. W dalszym ciągu nie wyjaśniono okoliczności związanych z podpisaniem aneksu, momentu dowiedzenia się ubezpieczonej o ciąży - tj. w innym terminie, niż ubezpieczona wskazywała (31 marca 2009 r.). Sąd II Instancji wszelkie te twierdzenia ubezpieczonej podważa, jednak nie wskazuje dlaczego i jaki materiał dowodowy uznawany jest za wiarygodny, a jaki za niewiarygodny”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonej nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia jej skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia

2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Odnosząc przedstawione założenia interpretacyjne na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyżej przedstawionych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autor rozpatrywanej skargi nie przedstawia odpowiedniego wyводу, którym wykazałby oczywistą zasadność jego skargi w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zamiast tego uzasadnienie wniosku ogranicza do kilku (9) twierdzeń stanowiących proste zaprzeczenie stanowisku zaskarżonego rozpatrywaną skargą kasacyjną wyroku Sądu drugiej instancji. Przede wszystkim brakuje powiązania przedstawionych kwestii z konkretnie wskazanymi przepisami prawa oraz wykazania argumentacji potwierdzającej walor sugerowanych naruszeń w kontekście oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Wbrew temu, co twierdzi autor skargi w uzasadnieniu wniosku, zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi – wydany po ponownym rozpoznaniu sprawy uchylonej poprzednio przez Sąd Najwyższy – uwzględnia wszystkie wytyczne zawarte w uchylającym wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2014 r., I UK 285/13.

Wypada przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie „przedsądu”, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Sąd Najwyższy w ramach „przedsądu” bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2008 r., I UK 16/08, LexPolonica nr 3058328).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.